

Internationale tendensen relevant voor het Vlaamse onderwijs- en vormingbeleid.

Rapport 2010-2011: duidingsdocument

---

1 Situering

Elk jaar geven we in de Algemene Raad een overzicht van voor onderwijs relevante internationale ontwikkelingen. In dit duidingsdocument proberen we de meest opvallende ontwikkelingen van het afgelopen jaar te doen oplichten. We proberen ook al een eerste inschatting te maken over thema's die in het volgende werkjaar relevant zullen zijn en die we verder moeten opvolgen.

2 Wat valt op ?

2.1 Benchmarks onder verschillende vormen

Voor het onderwijs- en vormingsbeleid zijn er gaandeweg verschillende sets aan benchmarks (niet te verwarren met de brede sets aan indicatoren) ontstaan:

1. Twee benchmarks (met name voortijdig schoolverlaten en instroom in het hoger en post-secundair onderwijs) zijn opgenomen in de doelstellingen van het Europe 2020-programma, in de nationale hervormingsprogramma's en de opvolging ervan in het kader van het Europese semester. Hierdoor wordt het morele engagement om op dit vlak actie te ondernemen voor de lidstaten wellicht groter dan voor de andere benchmarks.
2. Er zijn de vijf onderwijsbenchmarks uit 'Education and Training 2020' waarover de Europese Commissie regelmatig rapporteert. Het gaat om:
  - 15 % deelname van volwassenen aan levenslang leren (25-64 jaar; gedurende de vier weken voor de enquête)
  - maximum 15 % slechte presteerders op gebied van lezen, wiskunde en wetenschappen
  - minstens 40 % 30-34 jarigen met tertiaire opleiding
  - minder dan 10 % voortijdige verlaters van onderwijs en opleiding
  - minstens 95 % deelname aan onderwijs in de vroege kinderjaren (kinderen tussen 4 jaar en de leerplichtige leeftijd)
3. Er is een voorstel om twee nieuwe benchmarks te hanteren: voor inzetbaarheid en voor mobiliteit

2.2 Een nieuwe beleidslijn met betrekking tot de inclusie van Roma

Dit is een van de nieuwe agendapunten die het Hongaarse voorzitterschap op de agenda plaatste. Het valt af te wachten in welke mate deze beleidslijn in de volgende jaren al dan niet een structurele dimensie krijgt.

2.3 Een sectoroverstijgende benadering van het beroepsgericht onderwijs

Deze ontwikkeling is al enkele jaren bezig, met name sinds de start van het Kopenhagenproces. Internationale organisaties bekijken het beroepsgericht onderwijs als één continuüm van leervoorzieningen waarin zowel initieel beroepsonderwijs als levenslang (beroepsgericht) leren bekeken worden. Deze benadering wordt zowel door de OESO gehanteerd als door de Bruggeverklaring die de ministers onder het Belgische voorzitterschap hebben onderschreven.

Deze manier van benaderen kan ook gevolgen hebben voor de aanpak van Vlaamse onderwijsdossiers.

In dit beroepsgericht onderwijs wordt ook resoluut gekozen voor een outputgerichte aanpak gestoeld op competenties.

2.4 Mobiliteit krijgt een nieuwe impuls door ‘Youth on the move’

Dit vlaggenschipinitiatief geeft een nieuwe transversale impuls aan de mobiliteit van jongeren. Leermobiliteit is een onderdeel van een bredere benadering van mobiliteit waarin ook werkgelegenheid, jeugdbeleid e.d. worden meegenomen.

De ontwikkeling van een nieuwe benchmark hiervoor (opgesplitst in hoger onderwijs, beroepsgericht onderwijs en algemene mobiliteit) is een uiting van deze nieuwe impuls.

3 Wat is relevant voor de planning volgend jaar?

3.1 Een mededeling van de Commissie over vernieuwing in het hoger onderwijs

Er wordt in het najaar een mededeling van de Europese Commissie rond dit thema verwacht, waarop de Ministerraad van november een antwoord zal formuleren. De mededeling heeft als doel een aantal strategische uitdagingen te identificeren voor hoger onderwijs, en een eerste aanzet tot antwoord daarop te identificeren.

Uit de aankondigingen blijkt dat dit niet enkel betrekking heeft op generatiestudenten maar dat in dit document ook sterk de nadruk zal worden gelegd op de rol van hoger onderwijs in het levenslang leren.

3.2 De plaats van volwassenenonderwijs en levenslang leren

Er is een evaluatie gemaakt van het actieplan voor volwassenenonderwijs. Het thema van ‘adult education’ zou eveneens een centraal thema zijn voor het Poolse voorzitterschap.

Het volwassenenonderwijs zit nu vervat in diverse beleidslijnen zoals new skills for new jobs, geletterdheid, de Bruggeverklaring en de geïntegreerde aanpak voor beroepsgericht onderwijs. Het is belangrijk om in deze aanpak de eigen bijdrage van het volwassenenonderwijs te blijven opvolgen en dit voor diverse leeftijdsgroepen (niet enkel beroepsgericht maar ook voor bijv. ouderen).

3.3 Onderwijs en opvoeding voor jonge kinderen

De Raad Basisonderwijs formuleerde over de Europese ontwerp teksten recent een advies. Het is belangrijk de Europese beleidsvoering op dit domein te blijven opvolgen.

3.4 Voortijdig schoolverlaten

De Algemene Raad formuleerde een advies over de ontwerpaanbeveling. Een werkgroep werkt nu aan een advies over wat er in Vlaanderen rond dit onderwerp al gebeurd en wat er bijkomend kan worden gedaan. Dit advies is gepland voor het najaar.

Europese ontwikkelingen o.m. in het kader van de opvolging van de doelen voor Europe 2020 moeten worden opgevolgd.

3.5 Een nieuwe impuls voor geletterdheid

Een 'High-Level Group' zal midden 2012 voorstellen voorleggen aan de Europese Commissie om geletterdheidsniveaus op te trekken. Een voorstel voor aanbevelingen zal volgen in de herfst van 2012. Dit moet toelaten om de afspraken in het kader van Education and Training 2020 verder te concretiseren.

3.6 Positie en ontwikkeling van benchmarks

Het is belangrijk dat er binnen de Vlor wordt opgevolgd welke positie de benchmarks innemen in de sturing van het onderwijsbeleid van de lidstaten vanuit de Europese Unie.